

Színház- és Filmművészeti Egyetem kutatási-fejlesztési stratégia

I. Az intézmény kutatási-fejlesztési stratégiájának bemutatása 2023-ig

A Színház- és Filmművészeti Egyetemen kreatívan és módszeresen folytatott alkotómunkát, a tudományos kutatói tevékenységét, művészeti egyetemi besorolása szerint, az Elméleti Intézet és a Doktori Iskola adja és a tudományos publikációs tevékenység legjelentősebb részét jelenleg is az Elméleti és Doktori Intézet oktatói folytatják.

Intézményünk három területen folytat doktori képzést és jogosult doktori fokozat megítélésére: 1) film- és videóművészeti, 2) színházművészeti DLA, 3) művészettudományi (PhD in Arts). A Doktori Iskola jelenlegi képzési színvonala elismert, ebből következő tekintélye, népszerűsége töretlen, de további fejlesztéseket tervezünk a kutatás és innováció terén.

A kutatáshoz nélkülözhetetlen infrastruktúra az intézetek kutatási-, személyi-, és stúdió/műterem infrastruktúrájának fejlesztésében ölt testet. Ennek alapját képezi a jelenlegi az állapotok felmérése, majd a szükséges fejlesztési irányok meghatározása és a fejlesztések elvégzése, külön fókuszálva a kutatómunkához és a digitális oktatáshoz kapcsolódó infrastrukturális fejlesztésekre és a szükséges helyszínek biztosítására.

- 2023 őszén megtörtént az állapotfelmérés és a lehetséges fejlesztési irányok megállapítása.
- Az RRF keretében megvalósult a Digitális és gyakorlati oktatási infrastruktúra fejlesztése – A Színház- és Filmművészeti Egyetem támogatási kérelmet nyújtott be a Magyarország Helyreállítási és Ellenállási Terv keretében meghirdetett RRF-2.1.2-21 „Gyakorlatorientált felsőfokú képzések infrastrukturális- és készségfejlesztése” című pályázati felhívásra. A kérelem elbírálását követően az RRF-2.1.2-21-2022-00024 azonosító számú, „Digitális és gyakorlati oktatási infrastruktúra fejlesztése a Színház- és Filmművészeti Egyetemen” című projekt 1,215 Mrd forint vissza nem térítendő támogatásban részesült, melynek finanszírozására a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz, valamint a hazai költségvetés biztosít forrásokat. A megvalósítandó projekt célja a digitális és gyakorlati oktatást közvetlen módon és innovatívan segítő oktatási infrastruktúra fejlesztése, a szükséges digitális eszközök beszerzése és telepítése, hálózatok bővítése, továbbá új, gyakorlatorientált képzések létrehozása és a hallgatók készségfejlesztése. A projekt eredményeként olyan képzési feltételek és programok kialakítása volt a cél, amelyek minden tekintetben minőségi előrelépést eredményeznek, valamint a legmagasabb színvonalú képzés biztosítására adnak lehetőséget. A projekt keretében létrejövő, gyakorlati oktatást támogató infrastruktúra a filmiparban elérhető legmagasabb színvonalú technológiák alkalmazásával és oktatásban történő hasznosításával, illetve a gyakorlatorientált képzés piaci igényekhez történő igazításával teljes mértékben az Egyetem fejlesztési törekvéseinek elérését szolgálja. A technológiai fejlesztéshez kapcsolódóan a projekt része egyetemi kurzusok kidolgozása és a hallgatók, dolgozók készségeinek és kompetenciáinak fejlesztése is volt. A projekt 2022. szeptember 15. és 2024. március 14. között valósult meg.
- Az Egyetem a Mészáros utcai campusán egy lakásműtermet alakított ki a rendezői- és operatőri gyakorlat kurzusok helyszínének biztosítására.
- Intézményünk Vas utcai oktatási helyszíne vált a kutatásfejlesztés központjává, ahol kialakításra került egy központi iroda, amely támogatja a hallgatók és az Egyetem közti kommunikációt. Továbbá az intézményben technikailag és bútorzatilag 3 jól felszerelt tanterem és egy kutatóterem is a rendelkezésre áll. A Vas utcai ingatlan nagy előnye,

hogy központi elhelyezkedése miatt könnyen megközelíthető, valamint ott található az Országos Színház- és Filmtörténeti Szakkönyvtár, amely megfelelő infrastruktúrájával és technikai felszereltségével biztosítja a nyugodt kutatómunka kiteljesítésének lehetőségét.

- Az ÚNKP ösztöndíjas hallgatók számára kutatószoba került berendezésre 4 lappal és 1 nyomtatóval, megfelelő bútorzattal. A kutatószoba használatát az Egyetem a doktori hallgatók és intézményi kutatók számára is biztosítja. A kutatószoba berendezését az Egyetem a hatékony kutatási feltételek biztosítása érdekében a Doktori Iskola épületrészében rendezte be, mely központi elhelyezkedése miatt mindhárom intézetek kutatóinak egyaránt elérhető.
- Az SZFE Doktori Iskolája a kutatási programjaiban igénybe veszi és sikeresen használja az Erasmus és az Erasmus Mundus lehetőségeit. Vendégoktatók pedagógiai és kutatási tudományos nyelve alakítja az egyetemen folyó kutatások irányát, diskurzusát.
- A tudományos eredményeket a publikációs aktivitás mellett túl nemzeti és nemzetközi díjak és kitüntetések igazolják:

2023-ban az SZFE összes publikációinak és művészeti alkotásainak száma: 185 db; ami a publikációk jellege szerint a következőképpen alakult:

- Tudományos: 66 db
- Folyóiratcikk: 38 db
- Könyvrészlet (szaktanulmány vagy könyvfejezet): 10 db
- Könyv: 2 db
- Egyéb konferenciaközlemény: 4 db
- Disszertáció: 8 db (Az MTMT-ben csak 1, de Ágival abban maradtunk anno, hogy az összes 2023-as disszertációt megjelenítjük a listában. Rákérdezek Tamásnál és felviszem, ha kapok adatokat.)
- Egyéb (Nem besorolt): 4 db
- Ismeretterjesztő: 5 db
- Közérdekű: 10 db
- Oktatási: 1 db
- Művészeti: 119 db

Egyetemünk oktatóinak adományozott művészeti díjak 2021 és 2024 között:

- Kossuth-díj: 3 db
 - Jászai Mari-díj: 3 db
 - Liszt Ferenc-Díj: 2 db
 - Blattner Géza-díj: 1 db
- Intézményünk 2019-ben az EGYETEMI INNOVÁCIÓS ÖKOSZISZTÉMA pályázati projekt felhívás keretében 40 millió forint támogatásban részesült Művészeti Menedzsment Igazgatóság létrehozására. A kutatás, fejlesztés és innováció területének fontos szereplői a művészeti egyetemek, a művészet és az innováció fogalma elválaszthatatlan. A Színház- és Filmművészeti Egyetem képzései és tudástranszfer tevékenysége Magyarország kiemelt - és jelentős bevételt hozó - területeire összpontosítanak: a film- és médiaiparra, a számítógépes játékok iparára, valamint a turizmuson belül a kulturális turizmusra. Annak ellenére, hogy az egyetem által létrehozott szellemi termékek világszínvonalúak (példaként hozzuk itt az Amerikai Filmakadémia diák Oscar jelölését, amely során világszinten egyedülállóan 2016 után három egymás utáni évben is egyetemünk hallgatóinak vizsga-, illetve diplomafilmje az

első hét nominált közé került), a termékek értékesítése, piacosítása számos további teendővel jár, nem kis mértékben a művészeti menedzsmentre fordítható szerény költségvetés, és a szervezeti – még megoldásra váró – feladatok miatt. Az egyetemi innovációs ökoszisztéma megerősítése - beleértve a színházi és filmes terület együttműködésének fokozását, de az egyetem iparági kapcsolatainak bővítését, formalizálását, előbbé tételét is – jelentős erőforrásokat szabadíthat fel, és tovább növelve az egyetem versenyképességét.

Az egyetemi innovációs ökoszisztéma megerősítése, beleértve a színházi és mozgóképművészeti terület együttműködésének fokozását, de az egyetem iparági kapcsolatainak bővítését, formalizálását, előbbé tételét az alábbi táblázatban foglaltak szerint az RRF-2.1.2-21-2022-00024 pályázat keretében valósult meg.

Színház- és Filmművészeti Egyetem Digitális és gyakorlati oktatási infrastruktúra fejlesztése a Színház- és Filmművészeti Egyetemen Pályázati azonosító: RRF-2.1.2-21-2022-00024 Képzési nyilvántartás			
Képzés időpontja	Képzés megnevezése	Képzés helyszíne	Résztvevők létszáma
2023. június 06.	ESG és fenntarthatóság, egyetemi környezet	1117 Budapest, Infopark C. épület (6. emelet)	12 fő
2023. június 20.	Művészeti egyetemi projektek Kommunikációs ismeretek	1016 Budapest, Mészáros utca 48.	8 fő
2023. november 23.	Vállalkozói startup alapismeretek	1016 Budapest, Mészáros utca 48.	30 fő
2023. november 27.	Művészeti egyetemi projektek szellemi alkotások ismerete	1016 Budapest, Mészáros utca 48.	15 fő
2023. november 29.	A felsőoktatási hallgatók és dolgozók tudománykommunikációs készségeinek fejlesztése a felsőoktatás KFI eredményeinek hatékony disszeminációja érdekében	Online	20 fő

Kutatás-fejlesztés-innováció

Egyetemünk célja az egyetem aktív kutatási projektjeinek folyamatos szinten tartása, növelése, beleértve a hallgatói OTDK, ÚNKP, PhD és DLA projekteket is. Az egyetem kutatási projektjei részben alapkutatás részben alkalmazott kutatás kategóriájába tartoznak, a művészeti egyetem jellegzetességeit is figyelembe véve.

A technológia-intenzív vállalatok - elsősorban a KKV-k - innovációs kompetenciájának felépítésében való részvétel

Megvalósulás:

- A Színház- és Filmművészeti Egyetem támogatási kérelmet nyújtott be a Magyarország Helyreállítási és Ellenállási Terv keretében meghirdetett RRF-2.1.2-21 „Gyakorlatorientált felsőfokú képzések infrastrukturális- és készségfejlesztése” című pályázati felhívásra. A kérelem elbírálását követően az RRF-2.1.2-21-2022-00024 azonosító számú, „Digitális és gyakorlati oktatási infrastruktúra fejlesztése a Színház- és Filmművészeti Egyetemen” című projekt 1,215 Mrd forint vissza nem térítendő támogatásban részesült, melynek finanszírozására a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz, valamint a hazai költségvetés biztosít forrásokat. Az SZFE a KIM-nek benyújtott beszámolója szerint ennek a projektnek a keretében az RRF pályázathoz kapcsolódóan létrejött képzések:
 - ESG és fenntarthatóság, egyetemi környezet;
 - Művészeti egyetemi projektek;
 - Kommunikációs ismeretek;
 - Vállalkozói startup alapismeretek;
 - Művészeti egyetemi projektek szellemi alkotások ismerete.
 A fentiekből a vállalkozói startup alapismeretek, illetve a művészeti egyetemi projektek szellemi alkotások ismerete illeszkedik a fenti pontba.

A nemzetközileg versenyképes minőséget és az erőforrás-koncentrációt támogató kutatásfinanszírozás, valamint az államháztartáson kívüli, az intézmények által megszerzett forrásokra való építés erősítése.

Intézmények közötti K+F+I hálózatok kialakítása az intézményi K+F+I fókusz erősítésével

Az egyetem kiemelt törekvése, hogy új, illetve hazánkban még nem alkalmazott, nagy tradícióval rendelkező külföldi szakmai módszertanokat kutassunk fel, intézményünkre adaptáljuk és az oktatásban hatékonyan alkalmazzuk.

Megvalósulás:

- 2023-ban az SZFE implementálta az Erasmus mobilitások új típusát, a doktori hallgatók rövid távú mobilitását, amely kutatáshoz kapcsolódó lehetőségeket is biztosított a résztvevők számára. A pályázat keretein belül a kiemelkedő képességű és tanulmányi teljesítményű hallgatók az itthoni tanulmányaikhoz szorosan kötődő rövid külföldi tanulmányúton vehettek részt, mely biztosította a nemzetközi tudományos vagy művészeti életbe történő bekapcsolódásukat, megjelenésüket, szakmai és interkulturális tapasztalatszerzésüket, valamint segítette a nemzetközi kapcsolataik építését kutatási vagy művészeti tevékenységek megvalósításával. A 2023-as akadémiai évben a doktori iskola hallgatói összesen 11 mobilitást valósítottak meg, rövid távú mobilitásként vagy szakmai gyakorlatként, mely mobilitások támogatták és erősítették kutatási tevékenységeiket. Rövid távú tevékenységek Olaszországban és Hollandiában, szakmai gyakorlat jellegű mobilitási tevékenységek pedig Ausztriában, Hollandiában, Spanyolországban, Németországban és Romániában valósultak meg.
- 2024 nyarától a Pannónia Ösztöndíjprogram fedezi és biztosítja a mobilitásokat, amely program új mobilitási típusokat is bevezet, mint a rövid és hosszú távú kutatási célú mobilitásokat, amelyek mind a hallgatók, mind az oktatók és munkatársak számára is elérhetőek lesznek. A Pannónia Ösztöndíjprogram kutatási mobilitásainak célja, hogy elősegítse a felsőoktatási intézmények hallgatóinak, oktatóinak és kutatóinak tudományos előmenetelét, a kortárs ismeretek elsajátítását, új eredmények születését és

a nemzetközi kutatási együttműködések építését. Az SZFE vállalásai között szerepel, az elvárt kutatási szabályzat kidolgozása, amely a pályázat feltételeit és azok elbírálásának módját tartalmazza majd.

- Az egyetem nemzetközi kapcsolatépítési potenciálját alapvetően segítette elő a 2023-ban Budapesten megrendezett X. Színházi Olimpia. Ennek keretében Pécsváradon megrendezésre kerülő 17. International School of Theatre Antropology New Generation (ISTA/NG) kéthetes mesterkurzusán hét hallgatónk vehetett részt.
- 2023-ban az SZFE nagy nemzetközi sikerrel rendezte meg a Madách projektet, amelyben Madách Imre születésének 200. évfordulója alkalmából 4 kontinens 11 országának mintegy 200 színművész hallgatója részvételével egyedülálló nemzetközi színházi produkció született.
- A Madách projekt hatására született együttműködési megállapodás az SZFE és a grúz Állami Sota Rusztavelli Színház és Filmművészeti Egyetem (Tbiliszi) között.
- 2023 őszén az egyetem intézeteinek közreműködésével integrált tanítás és feladatvégzés eredményeképpen született meg a Csokonai 250 projekt a drámaelméleti, színházművészeti, mozgóképművészeti intézetek közreműködésével, oktatóink és hallgatóink inspirációinak és eszközeinek felhasználásával. Az egyes produkciók létrehozásában, a szöveggönyvek, versválogatások és a színmű létrehozásában nagy szerepet kaptak az egyetem színművész, rendező, dramaturg és televíziós műsorkészítő szakos hallgatói és a debreceni Ady Endre Gimnázium tanulói.

Az intézményi kutatások hazai és nemzetközi beágyazottságának növelése

Egyetemünk célja a kutatási anyagok publikációs lehetőségeinek megvizsgálása, bővítése. Ennek eszköze egy saját folyóirat alapítása és kiadása és könyvkiadási program elindítása. 2021-ben megalapításra került és elindult egyetemünk új folyóirata az Uránia, amely magyar és annak angol nyelvű mutációja évente kétszer jelenik meg.

A 2022-ben elindított egyetemi könyvkiadási program keretében 2023-ban összesen négy kötet jelent meg. Ebből az SZFE kiadásában Eugenio Barba – Nicola Savarese: A színház öt kontinense; Theodórosz Terzopulosz: Dionüszosz visszatérése; Novák Emil: A magyar operatőr iskola története című alkotások. Az SZFE és a Színházi Olimpia Kft. Közös kiadásában jelent meg: Tadashi Suzuki: A testben élő kultúra című könyve.

A K+F+I humánerőforrás oldalának hosszú távú biztosítása

Az alap- és mesterképzésben és a Doktori Iskolában oktatók minőségbiztosítási és jogszabályi feltételeknek megfelelő biztosítása kiemelt jelentőséggel bír, a humán erőforrás ezirányú fejlesztése folyamatos prioritást élvez.

Megvalósulás:

Létrejött az Egyetemi Doktori és Habilitációs Bizottság és megerősítésre került a Doktori Iskola az egyes programokat lefedő új professzorok belépésével és a Kossuth-díjjal rendelkező oktatóink egyetemi tanárrá való kinevezésével. Az alap- és mesterképzéseinket új oktatók felvételével és minőségi cserékkel biztosítottuk.

A K+F+I célú infrastruktúra megújítása

Kiemelt cél a műszaki-informatikai környezet folyamatos fejlesztése és biztosítása a kutatási területek részére is. A kutatáshoz nélkülözhetetlen infrastruktúra az intézetek kutatási-, személyi-, és stúdió/műterem infrastruktúrájában ölt testet.

Megvalósulás:

A korábbiakban bemutatott tartalommal megtörtént ezen egységek állapotfelmérése és a lehetséges fejlesztési irányok megállapítása és az oktatási infrastruktúra fejlesztése.

Az intézmények ipari kapcsolatainak erősítése, innovációs és ipari központok kiépítése

Megvalósulás

- A Színház- és Filmművészeti Egyetem támogatási kérelmet nyújtott be a Magyarország Helyreállítási és Ellenállási Terv keretében meghirdetett RRF-2.1.2-21 „Gyakorlatorientált felsőfokú képzések infrastrukturális- és készségfejlesztése” című pályázati felhívásra. A kérelem elbírálását követően az RRF-2.1.2-21-2022-00024 azonosító számú, „Digitális és gyakorlati oktatási infrastruktúra fejlesztése a Színház- és Filmművészeti Egyetemen” című projekt 1,215 Mrd forint vissza nem térítendő támogatásban részesült, melynek finanszírozására a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz, valamint a hazai költségvetés biztosít forrásokat. Az SzFE a KIM-nek benyújtott beszámolója szerint ennek a projektnek a keretében az RRF pályázathoz kapcsolódóan létrejött képzések:
 - ESG és fenntarthatóság, egyetemi környezet;
 - Művészeti egyetemi projektek;
 - Kommunikációs ismeretek;
 - Vállalkozói startup alapismeretek;
 - Művészeti egyetemi projektek szellemi alkotások ismerete.

A fentiekből a vállalkozói startup alapismeretek, illetve a művészeti egyetemi projektek szellemi alkotások ismerete illeszkedik a fenti pontba.

II. Kutatási-fejlesztési terv 2024-től

A Színház- és Filmművészeti Egyetemen missziójával összhangban célunk az, hogy intézményünk a kutatási-fejlesztési innovációs területen a hazai és a nemzetközi színház- és filmművészet központi tudományos-szakmai műhelyévé váljon. A tudományos eredmények, a jegyzett publikációk és azok tudományometriai szempontoknak megfelelő láthatósága, a nemzeti és nemzetközi szinten megszerzett művészeti és szakmai díjak és kitüntetések a K+F+I tevékenység értelemszerű mutatói, egyben alapját jelentik az egyetemünkön folytatott művészeti, tudományos és szakmai tevékenység fejlesztésének.

Ennek értelmében egyetemünk K+F+I tevékenysége új megállapításokra irányuló, kreatív, kísérletező attitűdű munka, amely szisztematikus módszerekkel átadható és megismételhető eredményekre törekszik az alap-, és az alkalmazott kutatás területén.

Az alapkutatás, mint kreatív, kísérleti és elméleti tevékenység elsődleges célja a művészeti és tudományos jelenségek és a megfigyelések lényegi alapjáról ismeretek szerzése, azok folyamatos bővítése, rögzítése.

Az alkalmazott kutatás ugyancsak kreatív kutatás, amelyet egyetemünk új ismeretanyag szerzése érdekében végez új módszerek és eljárások többcélú (művészeti, tudományos, oktatási, szakmai) hasznosítása, vagy valamely konkrét és előre kitűzött cél elérése érdekében.

Kutatás-fejlesztés-innováció

Az egyetem kutatási projektjei részben alapkutatás részben alkalmazott kutatás kategóriájába tartoznak. A művészeti egyetem jellegzetességeit is figyelembe véve kiemelt célunk:

- **A színház-, és filmművészeti területén működő intézmények, technológia-intenzív szervezetek innovációs kompetenciájának felépítésében való részvétel** menedzserek és vezetők továbbképzésével színházi szakemberek által, innovatív kommunikációs, tárgyalási és előadókészségek és technikák fejlesztésével, használatával. A közszféra és a magánszféra innovációs kompetenciájának felépítésében való részvétel a következő tervezési időszakban is ambiciózus cél, amely elsősorban a mozgóképes és média tartalmakkal dolgozó területeken hozhat eredményeket.
- **Intézmények közötti K+F+I hálózatok, együttműködések kialakításával, az intézményi K+F+I fókusz erősítésével** lehetőségünk nyílik az egyetemi innovációs tevékenység fejlesztésére, erőteljes növelésére, végső soron olyan innovációs potenciál kialakítására, amely gyorsan és rugalmasan képes válaszolni az adott kihívásokra, ezáltal is támogatva az intézményi versenyképesség megőrzését. Egyetemünk kiemelt törekvése, hogy új szakmai módszertanokat kutassunk fel és intézményünkre adaptáljuk és az oktatásban hatékonyan alkalmazzuk. Ennek egyike a hazai és nemzetközi hálózatokba való bekapcsolódás elősegítése, melynek révén nemzetközi együttműködésben jöhetnek létre egy az egyes tudományterületre fókuszáló, vagy interdiszciplináris együttműködések, közös kutatási tevékenységek.
- **Az intézményi kutatások közép-európai és nemzetközi beágyazottságának és láthatóságának növelése** a kutatási anyagok nemzetközi beágyazottságának elősegítését biztosító lehetőségek kivizsgálása, az oktatók és a doktoranduszok nemzetközi kutatásainak, nemzetközi konferencia-jelenlétének anyagi támogatása az idegen nyelvű publikációs lehetőségek bővítésével és finanszírozásával, a törvényben megteremtett alkotói szabadság lehetőség szerinti (sabbatical kutatási év) biztosításával.
- **A K+F+I humánerőforrás oldalának hosszú távú biztosításával** az innovációs folyamatban résztvevők érdekeltségének és elismertségének megteremtése, ösztönzési rendszerek kidolgozása a cél. Ennek során az oktatói kar folyamatos fejlesztése prioritást élvez elsősorban az idegen nyelvi fejlesztésüket biztosító oktatás megszervezésével, nemzetközi mobilitásuk támogatásával, magyar és idegen nyelvű publikációs lehetőségeik fejlesztésével, a publikációk OJS és Open Access közzétételével. A publikációs lehetőségek bővítésének alapját a jövőben egyetemünk létrejövő könyvműhelyében folytatott könyv- és folyóiratkiadás jelenti.
- **A K+F+I célú infrastruktúra megújítása** során az elkövetkezendő években továbbra is kiemelt cél a szükséges műszaki-informatikai környezet folyamatos karbantartása és fejlesztése, a minőségi munkavégzés feltételeinek biztosítása.

A meglévő és az új kutatási irányvonalak kitűzése az egyetemi stratégia szerves részét képezik. Célunk egyetemünk aktív kutatási projektjeinek folyamatos fenntartása és bővítése, beleértve a hallgatói TDK, OTDK, ÚNKP/EKÖP, PhD és DLA projekteket is, tekintettel arra, hogy ez adja a keretét a kutatási tevékenység konkrét, gyakorlatban történő megvalósításának.

Egyetemünkön kreatív és módszeres alkotómunka három intézetünkben (Sinkovits Imre Színházművészeti Intézet, Németh Antal Drámaelméleti Intézet, Zsigmond Vilmos

Mozgóképművészeti Intézet) és a Doktori Iskolában folyik. Tudományos kutatói és publikációs tevékenységet - Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzatával összhangban – elsősorban a Németh Antal Drámaelméleti Intézet és a Doktori Iskola művészeti-szakmai bázisán végzünk, folyamatosan törekedve a kutatások és publikációk mennyiségi és minőségi mutatóinak és láthatóságának növelésére.

Az intézetekhez és a Doktori Iskolához kapcsolódó kutatási fókuszterületek

- **Színházzociológiai és antropológiai kutatások:** A kutatás célja, hogy az egyetem hallgatóinak és oktatóinak bevonásával MA és doktori szinten is elinduljanak a magyarországi közönségkutatások a közsínházakban. Ennek eredményeként információ kapható arról, hogy milyen a közönség összetétele egy adott színházban, milyenek az elvárásai, csoport szintű élményei, szokásai.
- **Művészeti befogadás-vizsgálatok:** A kutatás célja a Noldus FaceReader8 eszközzel a művészi befogadás vizsgálata. A vizsgálat tárgya az online önbevalláson alapuló kérdőívekkel gyűjtött és az ingeranyagra adott, kamerákkal rögzített viselkedésválaszok szoftveres elemzéséből nyert adatok alapján az empátia, kötődés, és az arcon megjelenő érzelmek digitális összefüggéseinek feltárása, elemzése.
- **Művészetelméleti kutatások:** A kutatás célja az antik dráma kortárs jelenlétének tárgykörében végzett összetett kutatási projekt megvalósítása. A projekt az Alexander von Humboldt Alapítvány részleges támogatásával valósul meg, neves külföldi szakemberek részvételével.
- **Színházesztétikai forradalom a mai magyar színházi életben:** a kutatási projekthez oktatói- hallgatói csoport kapcsolódik: A kutatás célja a Nemzeti Színház, a Madách Nemzetközi Színházi Találkozó (MITEM), és a Színházi Olimpia által képviselt színházesztétika, kontra realista- naturalista színházi hagyományok a hazai színházi életben.
- **Beszédművészet kutatások:** Beszédkultúra munkacsoport (SZFE Németh Antal Drámaelméleti Intézet) a művészi és nyilvános (közéleti) beszéd elméleti kutatása, leírása, valamint ezzel kapcsolatban gyakorlati (ismeretterjesztő) és oktatói munka végzése. A munkacsoport támaszkodik az SZFE beszédképzésének hagyományaira. Elméleti alapját retorikai, fonetikai, szövegtani, beszédtechnikai, beszédművelői, prozódiai ismeretek jelentik.
- **Projekt-alapú oktatás:** A kutatás célja olyan egységes oktatási koncepció kidolgozása, melynek keretein belül a meglévő hasonlóság talajáról kiindulva a projektpedagógia mint korszerű tanulási-tanítási stratégia módszerei mélyebben beépüljenek az oktatásba, melynek során a gyakorlati képzésbe integrálódik az elméleti képzés is.
- **Poszt-elméletek a kortárs filmtudományban: a metamodern filmelmélet:** A kutatás interdiszciplináris megközelítése a filmelméleten belüli és kívüli forrásokra támaszkodik. Amíg a munka elméleti-módszertani kerete a metamodernizmusra támaszkodik, gondosan épít a modernre és a posztmodern narratívák elméleteire. A kutatás a műfajelméletre, a műfaj elméletére és történetére is fókuszál kortárs vizuális

és médiakultúrák, valamint a kognitív elméletek és a poszthumán, illetve posztfenomenológiai megközelítések felhasználásával.

- **Médiahatás kutatások:** A hazai és külföldi oktatók és kutatók részvételével megvalósuló kutatás célja, hogy a technológiai forradalmak médiabefogadást, médiahasználatot, médiapiacot és médiaszabályozást érintő következményeinek folyamatos bemutatását megalapozza. A kutatás vizsgálja továbbá a mesterséges intelligencia kutatói-emberi teljesítményekkel összehasonlítható teljesítőképességét, illetve annak fejlődését.

Infrastrukturális fejlesztések szempontrendszer

A kutatáshoz nélkülözhetetlen infrastruktúra az intézetek kutatási-, személyi-, és stúdió/műterem infrastruktúrájában ölt testet. Az egyetemi kutatóműhelyek rendszerében – művészeti és művészettudományos területről lévén szó – a hagyományos (alkotói) értelemben vett innovációhoz speciális laborokra és együttműködésekre van szükség. Tekintettel arra, hogy a feladat jelentős forrásigénnyel bír, ezért a K+F+I infrastruktúra fejlesztésére a fenntartó bevonásával pályázati lehetőségek esetén van reális esély.

Központi kutatási szervezeti egységek fejlesztésének szempontrendszer

A kutatások jellegéből adódóan elmondható, hogy azok elsősorban az intézetek és a Doktori Iskola szintjén megvalósuló kezdeményezések.

Kutatási eredmények bemutatása

2024-ben az SZFE összes publikációinak és művészeti alkotásainak száma: 248

Jelleg szerint:

- Tudományos: 109 db
- Ismeretterjesztő: 15 db
- Közérdekű: 5 db
- Oktatási: 25 db
- Művészeti: 91 db
- Nem besorolt: 3 db

A Tudományos (109 db) bontása típus szerint:

- Folyóiratcikk: 58 db
- Könyvrészlet (szaktanulmány vagy könyvfejezet): 22 db
- Könyv: 7 db
- Egyéb konferenciaközlemény: 4 db
- Disszertáció: 14 db
- Egyéb: 4 db

2025-ben az SZFE összes publikációinak és művészeti alkotásainak száma: 206

Jelleg szerint:

- Tudományos: 83 db
- Ismeretterjesztő: 11 db
- Közérdekű: 0 db
- Oktatási: 6 db
- Művészeti: 104 db
- Nem besorolt: 2 db

A Tudományos (83 db) bontása típus szerint:

- Folyóiratcikk: 36 db
- Könyvrészlet (szaktanulmány vagy könyvfejezet): 28 db
- Könyv: 9 db
- Egyéb konferenciaközlemény: 1 db
- Disszertáció: 3 db
- Egyéb: 6 db

A kutatási fókuszterületek többsége minden évben konferencia keretében és publikációk formájában mutatja be az adott év során elért kutatási eredményeket. A kutatási tevékenység alkotásokban és publikációkban mutatkozik meg.

Az egyetem a színház, a film és a média területéhez kapcsolódó művészetek és elméletek területét felölelő, az oktatásban tankönyvként használható művek és saját folyóiratban megjelenő publikációk kiadásával járul hozzá az oktatás színvonalának emeléséhez. A 2022/23-as tanévtől működik az egyetemen könyvkiadás a 2024/2025-ös tanévtől „SZFE Könyvek” sorozatcímen az egyetem Könyvműhelyének a gondozásában (<https://szfe.hu/szfe-konyvek>), a L'Harmattan Kiadóval közösen működik. Ennek eredményeképpen 4 kötet és 1 webbook jelent meg. Az SZFE könyvek sorozat a ma Magyarországon elérhető legteljesebb hazai és nemzetközi láthatóságot adja a magyar és idegen nyelvű monografikus jellegű köteteinknek (az openaccess.hu oldalnak és a francia L'Harmattan partnerségének köszönhetően, aki biztosítja az amazon.fr-en való megjelenést).

Az *Uránia* interdiszciplináris folyóiratot 2021-ben alapítottuk, évente kétszer jelenik meg magyar és angol nyelven, print és online formátumban. Állandó publikációs bázisa oktatóinknak, doktorandusz hallgatóinknak és partnereinknek. A folyóirat kiadását nemzetközi tanácsadó testület támogatja. Az egyetem honlapján valamennyi lapszám online is elérhető. A folyóirat 2024-től visszamenőlegesen is bekerült az MTAK Open Journal Systems rendszerébe, amelyet az EPA OSZK is indexel: <https://urania.szfe.hu>.

TDK, OTDK eredmények

év	2024/2025	2022/2023
intézményi konferencián/fórumon részt vett	37. TDK 27 fő	36. TDK 4 fő
díjazott	nem adtunk ki díjakat	nem adtunk ki díjakat
OTDK-n részt vett	37. OTDK 24 fő	36. OTDK 4 fő
díjazott/elismerést kapott	3 db 1. helyezés 5 db 2. helyezés 1 db 3. helyezés 1 db különdíj	1 db különdíj 2

Az SZFE 37. OTDK-n való részvétele széles intézményi háttérrel valósult meg. A felkészítő tanárok és a hallgatók együttműködésének eredményességét mutatják a több tagozatban elért díjak és különdíjak. <https://szfe.hu/tdk-otdk>

SZFE Kutatási fókuszterületeinek eredményei (2024 – 2025)

- 1. Művészeti befogadás-vizsgálatok (Doktori Iskola - A művészeti befogadás pszichofiziológiájával foglalkozó kutatócsoport):** A kutatás a művészi befogadás pszichofiziológiai és önbevallásos összefüggéseit vizsgálja Noldus FaceReader-alapú arcelemzéssel és kérdőíves mérőeszközökkel, az empátia, kötődés és érzelmi válaszok mintázatainak feltárása céljából. A program intézményközi együttműködésben valósul meg a Károli Gáspár Református Egyetem (KRE) kutatóival. Eredmény: Q1 publikáció 2025-ben: Overconfident, but angry at least. AI-Based investigation of facial emotional expressions and self-assessment bias in human adults | BMC Psychology
- 2. Néző kutatás / színházzsociológiai fókusz - intézményközi és nemzetközi beágyazottság; (Doktori Iskola - Színházzsociológiai kutatócsoport):** A 2022 őszén indult SZFE–KRE közös projekt a két intézmény stratégiai együttműködésének kiemelt eleme; nemzetközi módszertani háttérrel kapcsolódik a Project on European Theatre Systems (STEP) hálózathoz. 2024. október 24-én *A közönség elérése, megtartása, nevelése és kutatása a színházi és filmes gyakorlatban* tudományos-szakmai konferencia került megrendezésre az SZFE Németh Antal Drámaelméleti Intézet és SZFE Doktori Iskola és Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet közreműködésével.
- 3. A módszertan és a hallgatói bevonás erősítését szolgálja a Routledge Audience Research Series (2025) kapcsolódó megjelenése, valamint a 2025-ben kiadott *Mit lát a néző? Bevezetés a színházzsociológiai kutatásokba* (2025) című kötet.** A jelenleg folyó empirikus (kérdőíves) adatfelvételek SZFE-szervezésben zajlanak. (URL: <https://szfe.hu/hirek/tankonyvbeutato-az-szfen/>)
- 4. Művészetelméleti kutatások (Doktori Iskola):** A műhelymunkában 2024–2025-ben a kutatások a tragédia és a tragikus kortárs esztétikájára fókuszáltak, filozófiai és színházelméleti megközelítésekben, különös tekintettel az antik görög dráma kortárs európai és magyar recepciójára. 2024 november 14-16. között nemzetközi konferencia valósult meg (Alexander von Humboldt Stiftung ösztöndíjasok részvételével): *Emberi szabadság a posztsubjektivitás korában: antik tragédia a kortárs színpadon* címmel. 2025-ben megkezdődött a konferenciakötet szerkesztése, megjelenés tervezett ideje: 2026. A kutatás részeként folytatódik az antik tragédiák újraírásainak és színreviteleinek hosszú távú vizsgálata. (URL: <https://szfe.hu/hirek/antik-tragedia/>; <https://szfe.hu/hirek/kaj-adam-interju/>) Továbbá *Misztérium a kortárs színpadon* címmel tudományos konferencia került megrendezésre az SZFE és a KRE Benda Kálmán Szakkollégiumának kooperációjában 2024. november 28-29. között.
- 5. Beszédművészet-kutatások (Németh Antal Drámaelméleti Intézet – Beszédkultúra műhely):** A munkacsoport eredményei között kiemelt az Uránia folyóirat beszédkultúra különszáma (2022/2.; <https://urania.szfe.hu>), amelynek publikációi beépültek a beszédtechnikai és retorikai oktatásba. A Televíziós műsorkészítő BA beszédtechnikai képzéséhez kapcsolódóan megkezdődött a hallgatói előadói sajátosságok dokumentált feltárása, a nyilvános szóbeli előadás normatíváinak leírása céljából. Eredmény: 2025-ben

két I. éves Televíziós műsorkészítő BA szakos hallgató különdíja a Kossuth szónokversenyen. (URL: <https://e-nyelvmagazin.hu/2025/11/16/a-jo-beszed-meghataroz-segit-boldogabba-tesz/>)

6. **Projekt-alapú oktatás kutatások (Zsigmond Vilmos Mozgóképművészeti Intézet):** A projektpedagógia intézeti szintű tudatosítását és finomítását a 2024/2. Uránia-lapszámban *Operatőri gyakorlat, mint projektpedagógia* címen megjelent esettanulmány alapozta meg. Ennek nyomán intézeti szakmai egyeztetések indultak a gyakorlat–elmélet összehangolására, az egymásra épülés erősítésére, órarendi és tematikai korrekciókra, valamint a történeti tárgyak projektekhez illesztett újragondolására. (URL: <https://urania.szfe.hu/2025/02/az-operatori-gyakorlat-mint-projektpedagogia/>)
7. **Médiahatás- és MI-kutatások / Médialexikon (Németh Antal Drámaelméleti Intézet - Médiaműveltség kutatócsoport):** Interdiszciplináris K+F program a médiatudatosság és az MI-hatások vizsgálatára; szakmai alapját az Uránia-publikációk és a 2025 őszen SZFE-kiadásban megjelent *Médialexikon webbook* adja. Partnerek: SZFE NADEI, ZSVMi; PPKE BTK, ITK. Az eredmények tantárgyi szinten hasznosulnak; előkészületben egy, művészeti egyetemeket átfogó MI-kutatás, amely a program eddigi eredményeire épít. (URL: <https://medialexikon.szfe.hu/>; <https://urania.szfe.hu/2023/03/a-magyar-kultura-nemzeti-karaktere/>).
8. **Színházesztétikai elmozdulások a kortárs magyar színházi életben (Sinkovits Imre Színházművészeti Intézet):** A nemzetközi szakmai eseményekhez (különösen a Színházi Olimpia programjaihoz) kapcsolódó tapasztalatok kutatási értékű megfigyeléseket generáltak a kortárs formanyelvek és alkotói folyamatok terén. Eredményként az SZFE-n belül erősödött a kortárs nemzetközi irányok értelmezése és a hazai esztétikai horizontot tágító szakmai diskurzus, amely beépült a műhelymunkákba és a képzési reflexiókba.
9. **Poszt-elméletek a kortárs filmtudományban: a metamodern filmelmélet (Zsigmond Vilmos Mozgóképművészeti Intézet):** A kutatási fókusz a metamodern filmelméletnek az oktatási gyakorlatban történő megjelenésére koncentrált. Ennek alapja egy - a metamodernizmus jelenlétét narratológiai szempontból vizsgáló, *A narratíva fraktáljellege, a dramaturgiai ágencia és a narratívában rejlő interaktivitás lehetősége* című tanulmány, amely a hálózatos narratívák működését a dilemma-pontok révén megjelenő ún. árnyékmintázatok megjelenésével hozza összefüggésbe. Az elméleti megközelítés eredményei közvetlenül beépültek a nemzetközi kurzusokba. Így az 'Interactive Film' és 'World Building' nemzetközi kurzusokon hasznosultak, ahol a hallgatók nonlineáris és transzmediális vizsgaprojektekben modellezték a metamodern narratív struktúrák működését. Az elmélet és gyakorlat szimbiózisa ezáltal igazolta a metamodern filmelmélet oktatásban validált paradigmáját. (URL: <https://urania.szfe.hu/2025/07/a-narrativa-fraktaljellege-a-dramaturgiai-agencia-es-a-narrativaban-rejlo-interaktivitas-lehetosege/>)

Az SZFE Tudományos Tanácsának 2025. december 4-én kelt határozata értelmében a kutatási fókuszterületek munkacsoportjai közül három önálló kutatócsoportként folytatja tevékenységét:

1. A Doktori Iskola Művészeti befogadás-vizsgálatok a jövőben: **Művészeti befogadás pszichofiziológiájával foglalkozó kutatócsoport** égisze alatt folytatódnak
2. A Doktori Iskola Színházzociológiai és antropológiai kutatásai a jövőben: **Színházzociológiai kutatócsoport** keretei között folytatódnak
3. A Németh Antal Drámaelméleti Intézet bázisán folytatott Médiahatás kutatások a jövőben: a **Médiaműveltség kutatócsoport** keretei között folytatódnak